

Prikaz knjige:

Radovan Vukadinović, Lidija Čehulić Vukadinović, *Politika europskih integracija*, Ljevak, Zagreb, 2011. str. 442.

Odmah se može reći da j u pitanju zaista dobra i rijetka knjiga. Ona nije toliko rijetka po naslovu, danas je to gotovo nemoguće biti, već po metodologiji kojom su obrađena u njoj odabir na pitanja, po sadržaju tako odabranih pitanja i po stilu i jeziku kojim su autori prenijeli svoje ideje, misli i stavove. I po mnogo čemu drugom, o čemu se ne može govoriti u kratkoj recenziji. Međutim, iz istih razloga osjećaj zadovoljstva istovremeno i obvezuje onoga tko o knjizi piše da svojom riječi održi dostojanstvo knjige i visinu misli njihovih autora.

Delikatnost ove knjige koja je od autora iziskivala poseban oprez u pisanju, čini mi se da leži u dosta uobičajenom i svima nama bliskom naslovu u kome su sadržani nama često gotovo svakodnevni pojmovi: politika i europske integracije. Međutim upravo iza te familijarnosti i nepodnošljive lakoće prijema navedenih pojmova, kriju se oni izazovi koji nastaju kod korištenja onih svakodnevnih pojmova i fraza koji nam se čini jasnima, a da pri tome ni sebi ni drugima nismo jasno definirali te pojmove.

Zbog čega ovu knjigu treba čitati?

Prvo, riječ je o autorima koji su poznati i priznati ne samo na prostoru bivše Jugoslavije nego i izvan nje. Drugo; u knjizi su obrađena interesantna i izazovna pitanja kako sa stanovišta pravne i političke teorije tako i sa praktičnog aspekta. Pojednostavljeno rečeno i svedeno na pojedinačni nivo, riječ je o ulozi koju EZ i EU ima u našim svakodnevnim životima, bezobzira da li mislimo da EU nema ili da ima alternativu. U tom pogledu knjiga razbija neke od iluzija koje postoje u pogledu značaja i uloge tj. politike koju EU vodi prema trećim državama i njezinim građanima- Europljanima. U prvom dijelu koji je posvećen ideji europskog povezivanja, raspršuje se iluzija i naivno vjerovanje kome smo čini mi se svi mi često skloni, da se članstvo u EU stiže samo prihvaćanjem i poštovanjem *acqui communitairea* ili *communitarnih* tekovina i preko Bruxellesa. Praksa međutim pokazuje, posebno u posljednjem velikom širenju EU da se europejstvo dokazuje i odnosom i preciznije rečeno i odanošću i prema SAD (i prihvaćanjem *acqui americana*.), pa put do Bruxellesa vodi i preko Washingtona.

Što bi mudri narod rekao „preko prečice naokolo je bliže“. Delikatan odnos između EU i SAD autori su jezgrovito iskazali stavom na 103. stranici da su „velika većina ako ne i sve zemlje Europske zajednice , smatrale da je njihova američka politika jedan od temelja njihove vanjske politike i teško bi se nje odrekle u korist nekog jedinstvenog djelovanja iz Bruxellesa“.

Ovo samo potvrđuje tezu da europske integracije oličene u EZ i EU nisu nastale samo radi zadovoljavanja europskih interesa pa se ni na vanjsku politiku EZ/EU ne može gledati kao na potpuno samostalnu. U tome vidim i praktični značaj ove knjige koju bi svakako trebalo da pročitaju ne samo oni koji profesionalno kreiraju vanjsku politiku već i svi ostali građani bez obzira na euroskepticizam ili euroentuzijazam . Isto tako knjiga raspršuje iluziju o isključivo altruističkim i idealiziranim motivima nastanka (i opstanka) europskih integracija, što se inače često navodi u literaturi kroz ideju o solidarnosti naroda Europe, a što pokazuju i pojedini lideri država članica u izjavama datim posebno u kriznim vremenima kao u slučaju prezaduženosti Grčke(u kojima se osim solidarnosti spominje i rat za Euro).

Treće, riječ je o knjizi u kojoj su autori koristili poseban metodološki pristup, zasnovan ne samo na znanstvenoj aparaturi i građi već i na osobnom i bogatom iskustvu. Otuda i brojne opservacije , zapažanja i projekcije koje idu daleko više od opisivanja i konstatacija stanja i pojava i sežu u same korijene i uzroke analiziranih pojava. U tom pogledu knjiga predstavlja nezaobilaznu i polaznu osnovu i građu za stvarno , suštinsko razumijevanje europskih integracija , odnosno politike koju vodi EU. A nama je to veoma potrebno zbog već istaknute nepodnošljive lakoće pisanja i tumačenja EZ i EU, njezinog prava i njezine politike na svim nivoima.

I posljednje, četvrto, riječ je o pažljivo odabranim i logički povezanim pitanjima koja čine poseban sadržaj različit od samo sličnih, ali ne i istih knjiga , čime se ova knjiga izdvaja iznad drugih , kao što se izdvaja i po jasnom jeziku i stilu kojima su razmišljanja njezinih autora Radovana Vukadinovića i Lidija Čehulić Vukadinović prenijeta čitaocima.

Prof.dr. Radovan. D. Vukadinović, Fakultet
političkih nauka Beograd